

Žalobou, podanou teprve dne 21. března 1930, domáhal se nájemník vrácení přeplatků na nájemném za léta 1921 až 1927. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Nejvyšší soud vyložil již v rozhodnutí čís. 9019 sb. n. s. a pak ještě v četných jiných, že se předpis § 22 (2) zákona o ochraně nájemníků ze dne 28. března 1928 čís. 44 sb. z. a n., podle něhož nelze zpět žádati přeplatek na nájemném za dobu minulou, vztahuje i na přeplatky z doby před 1. dubnem 1928, nebylo-li jich vrácení žalobou uplatněno do 31. března 1928; bylo to zevrubně vyloženo jak z doslovu zákona, tak z úmyslu zákonodárcova a stačí odkázati dovolatele na důvody zmíněného rozhodnutí. Právní posouzení nižších soudů, které z tohoto důvodu žalobu zamítly, jest tedy správné. Z toho, co uvedeno, jde již také najevo, že k rozhodnutí sporu nebylo třeba prováděti důkazy o tom, proč žalobce dříve svůj nárok neuplatnil, a, zda se již před tím připojil jako soukromý účastník k trestnímu řízení proti žalovaným pro přečin lichvy. Zákon chtěl ohledně činžovních přeplatků za dobu minulou, pokud nebyly do 31. března 1928 žalobou uplatněny, ukončiti dosavadní nejistý právní stav mezi pronajímateli a nájemníky a nerozeznává, z jakého důvodu nebyla žaloba včas podána. K vývodům dovolání, provádějícím důvod neúplnosti řízení, jest dodati jen ještě toto: Připojil-li se poškozený k trestnímu řízení podle zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 sb. z. a n. (a zákona ze dne 25. dubna 1924 čís. 80 sb. z. a n.), má to podle § 17 v zápětí, že, byl-li pachatel odsouzen, má býti jednání podle volby poškozeného prohlášeno za neplatné nebo má býti jen snížena cena na příslušnou míru. Předpokladem jest tedy odsouzení pachatele a rozhoduje se v řízení trestním i o soukromoprávných nárocích. Připojení se k trestnímu řízení nemůže však nahraditi včasné uplatnění nároku v řízení civilním. Jest podržeti na mysli, že nejde snad o promlčení nároku a o přetržení promlčení, nýbrž o zákonné odnětí nároku vzniklého za dřívějšího práva a vyloučení možnosti, by soud přiřkl žalobci nárok, jehož tu již není.

Čís. 12210.

Koupě podle obchodního práva.

Netvrdil-li prodatel, že došlo k rozvázání smlouvy srovnalou vůlí stran nebo že vykonal některé z práv podle čl. 354 obch. zák., jest míti za to, že kupitel proti němu zůstal i nadále smluvníkem, který se octl v prodlení i co do převzetí zboží i co do zaplacení kupní ceny, což obě splývá v jedno.

Jde-li o koupi obchodní, nelze použití občanského zákona tím způsobem, že by prodatel mohl při kupitelově prodlení ustoupiti od smlouvy, neprovésti prodej podle čl. 343 obch. zák. a žádati po ustoupení od smlouvy ještě náhradu školy.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1932, Rv I 1127/31.)

Žaloba prodatele na kupitele o náhradu škody, ježto neodebral koupené chassis, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Jest souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že co do koupě chassis, která byla na žalobcově straně obchodem podle čl. 273, 274 obch. zák., jest její účinky posuzovati podle zásad obchodního zákona (čl. 277 obch. zák.). Vychází-li se z rozsudkového zjištění, že žalovaný smlouvu podle objednacního listu ze dne 21. listopadu 1928 nedodržel a ji splniti, totiž odebrati chassis a zaplatiti kupní cenu, dopisem ze dne 15. listopadu 1929 odmítl, a netvrdil-li žalobce, že k rozvázání smlouvy došlo srovnalou vůlí stran, nebo, že vykonal některé z práv podle čl. 354 obch. zák., jest míti za to, že žalovaný proti němu zůstal i na dále smluvníkem, který se octl v prodlení i co do převzetí zboží, i co do zaplacení kupní ceny, což obě splývá v jedno (Staub-Pisko 1910 II. díl str. 345). Žalobce, vycházeje z toho, že žalovaný odmítl přijetí zboží, se domnívá, že jest oprávněn podle §§ 918, 921 obč. zák. žádati náhradu škody z nesplnění, kterou si čítá ve výši zažalované, jež také byla nižšími soudy zjištěna, jakožto čistý zisk, jehož by byl docílil při provedení tohoto obchodu. Přehlíží však, že se odepření převzetí koupeného chassis stalo jednostranným prohlášením žalovaného, a že věc tuto jest posuzovati podle předpisů obchodního zákona. V tom směru návrh prodatele na náhradu škody proti liknavému kupiteli, jímž je dojista i ten, kdo bezdůvodně odepírá převzítí zboží a zaplatiti kupní cenu, a komu věc ještě nebyla odevzdána, jakž tomu bylo v souzeném případě, jest vázán na podmínky čl. 354 obch. zák. Podle tohoto předpisu nutně předpokládá uplatňování náhrady škody pro nesplnění smlouvy povinný prodej zboží ve smyslu čl. 343 obch. zák. a může požadována býti jen konkrétní škoda podle výsledků prodeje, a žádná jinaká škoda. Jestliž čl. 354 obch. zák. zvláštním ustanovením, a nelze tu použití občanského zákona (§ 921) tím způsobem, že by prodatel mohl v případě kupitelova prodlení ustoupiti od smlouvy a neprovésti prodej podle čl. 343 obch. zák. a žádati po ustoupení od smlouvy ještě náhradu škody. (Podle zprávy justiční komise k III. dílčí novele str. 167 byla otázka účinků prodlení upravena pro obor občanského zákona vědomě jinak, než pro obor obchodního práva.) Žalobce v souzeném případě však ani netvrdil ani neprokázal, že provedl prodej chassis podle čl. 343 obch. zák., takže tu schází zákonný předpoklad pro uplatňovanou náhradu škody, a nelze proto nároku žalobnímu přiznati oprávnění již s tohoto hlediska.

Čís. 12211.

Železniční přepravní řád (ze dne 17. července 1928, čís. 144 sb. z. a n.).

Škoda, jež vznikla nekrmením zvířat, jest škodou, za niž dráha neručí podle čl. 90 přepr. řádu.